

Latvijā novērojami pozitīvie un pretrunīgie piemēri valsts/sabiedrības/indivīda atbildībai par kultūras mantojuma saglabāšanu

1. Izlasi informāciju par trim muižām un kopā ar klasesbiedriem veic izpēti, lai ar faktiem un argumentiem atbildētu uz jautājumiem zem teksta, tādējādi veidojot savu izpratni par kultūras mantojuma atbildīgu saglabāšanu! Varat veidot arī debašu komandas!

Blankenfeldes muiža atrodas Zemgalē, Jelgavas novada Vilces pagastā. Muiža ir valsts nozīmes kultūras piemineklis ar daudzu gadsimtu ilgu vēsturi. 2007. gadā muiža nonāk tā pašreizējā saimnieka Valda Jākobsona rokās. Viņš muižu nopircis no tās pēdējā muižkunga mazmeitas Adīnas fon Bernevicās. Ir atjaunots skaistais muižas parks, kurā ierīkots moderns bērnu spēļu laukums, savukārt rekonstruētā staļļa/vāgūža pirmajā stāvā iekārtots zvanu muzejs, bet otrajā – mūsdienīgi viesnīcas numuriņi. Muižā izveidota ražotne, kur top ekoloģiskas sulas, sīrupi un citi dabīgi gardumi.

(http://www.celotajs.lv/lv/e/blankenfeldes_muiza)

Blankenfeldes muiža
www.facebook.com/blankenfeldemanor

Bērvircavas muižas kungu māja celta 1509. g., pēc arhitektoniski mākslinieciskās izpētes noskaidrots, ka tā ir vecākā koka kungu māja Latvijā, iespējams, arī Baltijā. Saglabājušās unikālas 17. gs. beigās – 18. gs. pirmajā pusē apgleznotas griestu sijas, lai gan māja stipri nopostīta. Saglabājies 19. gs. veidots muižas parks (8 ha) ar dīķiem. Muiža kopā ar parku ir vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis. Mūsdienās nav īsti skaidrs, kam šī muiža pieder, lai gan ir dokumenti par tās piederību pašvaldībai, kas gan neko nedara, lai šo ēku pasargātu no iznīcības.

(<http://spoki.tvnet.lv/vesture/Bervircavas-muiza-Nameji/262303>)

Bērvircavas muiža/Ainars Brūvelis, *Wikimedia*

Bramberģes (Brandenburg) muižas kungu māja būvēta 17. gadsimta pirmajā pusē, pārbūvēta 18. gadsimta 40. gados, vārtu tornis būvēts 17. gadsimta vidū, par klēti pārbūvēts 1764. gadā. Šobrīd kungu māja un vārtu tornis pamests. Bramberģes muiža 17. gadsimta vidū piederēja Kurzemes hercoga Jēkaba sievai Luīzei Šarlotei, līdz ar to tā pastāv kā kroņa īpašums līdz 20. gadsimta sākumam. Sākotnēji muiža ir bijusi hercogistes īpašumā, bet, pēc tās likvidēšanas, kļūst par Krievijas kroņa muižu. Muiža ir vēlinās renesanses šedevrs – dzīvojamā ēka ar grafiti tehnikā veidotu logu dekoriem, XVIII gs. kāpnes, šā paša laika sienu gleznojumu fragmenti, pārseguma sijas un velvēti griesti, vārtu tornis ar greznu polihromu fasādes apdari. Pašreiz tas, kas palicis pāri no muižas, skaitās privātīpašums.

Bramberģes muiža/VISC metodiskie materiāli

1.1. Ko, tavuprāt, darīt ar šīm ēkām? Atrodi savā apkaimē līdzīgus stāstus par senām ēkām!

1.2. Izsaki savu viedokli!

1.2.1. Valsts nozīmes kultūras piemineklim ir jābūt privātā vai valsts īpašumā? Sameklē vēl citus piemērus abiem īpašuma veidiem! Vai ir kādi normatīvie akti, kuros minēti īpašnieku pienākumi un tiesības?

1.2.2. Vai ir pieņemama aktīva saimnieciskā darbība objektā, kurš ir valsts nozīmes kultūras piemineklis, vai šim objektam jābūt muzeja statusā? Pamato savu viedokli ar konkrētiem piemēriem no savas tuvākās apkaimes!

1.2.3. Ja šobrīd brūkošās ēkas tiks atjaunotas, vai tās joprojām varēs uzskatīt par kultūrvēsturiski vērtīgām?

Piemērs. Vai Dobeles pils ir jāatjauno?

Pamato savu viedokli ar piemēriem par citām Latvijas pilīm vai citiem arhitektūras pieminekļiem! Izmanto arī vārdnīcu sava viedokļa pamatojumam!

Dobeles pils/Latvia Travel

2. Uzraksti vismaz 2 piemērus, atklājot Latvijā cilvēku saimnieciskās darbības dēļ cietušus vai bojāgājušus kultūras mantojuma objektus, un atrodi atjaunotus objektus un to atjaunošanas iniciatorus un finansētājus!

Cietušie, bojāgājušie objekti	To īpašnieki	Atjaunotie	To īpašnieki